

Kazunori Nozawa. To Moodle or not to Moodle: Can It Be an Ideal e-Learning Environment? URL: http://www.ps.ritsumei.ac.jp/assoc/policy_science/183/183_19_nozawa.pdf (дата звернення: 10.01.2021).

Кремень, В. Г. (2000). Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html> (дата звернення: 12.01.2021).

Романюк, С. (2015). Дистанційне навчання англійської мови у процесі професійної підготовки майбутніх юристів: стан та перспективи. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. № 1 (9). С. 171–176.

Триус, Ю., Герасименко, І., Франчук, В. (2013). Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: методичний посібник / за ред. Ю. В. Триуса. Черкаси. 220 с.

Jennings, D., Surgenor, P., McMahon, T. (2013). Education Theory. *Constructivism And Social Constructivism In The Classroom*. UCD CTAG. Ucdoe. ie. N. p., Web. 6 May. 2016. URL: http://www.ucdoer.ie/index.php/Education_Theory/Constructivism_and_Social (дата звернення: 10.01.2021).

Moodle Docs. About Moodle. *Philosophy*. URL: <https://docs.moodle.org/34/en/Philosophy> (дата звернення: 11.01.2021).

REFERENCES

Bakhmat, L., Babakina, O. (2015). Vykorystannia platformy mudl dlia vyvchennia anhliiskoi movy [Using the Moodle platform to learn English]. *Naukovi zapysky kafedry pedahohiky*. №37. S. 43–50. URL: <https://periodicals.karazin.ua/pedagogy/article/view/1974> (дата звернення: 12.01.2021). [In Ukrainian].

Kazunori Nozawa. (2007). Mudl chy ne Mudl: chy mozhe tse buty idealnym seredovyschem dlia elektronnoho navchannia? URL: http://www.ps.ritsumei.ac.jp/assoc/policy_science/183/183_19_nozawa.pdf (дата звернення: 10.01.2021). [in English].

Kremen, V. H. (2000). Kontsepsiia rozvytku dystantsiinoi osvity v Ukraini [The concept of distance education development in Ukraine]. URL: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html> (дата звернення: 12.01.2021). [In Ukrainian].

Romaniu, S. (2015). Dystantsiine navchannia anhliiskoi movy u protsesi profesiinoi pidhotovky maibutnikh yurystiv: stan ta perspektyvy [Distance learning of English in the process of professional training of future lawyers: status and prospects]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriiia «Pedahohika i psykholohiia»*. № 1 (9). S. 171–176. [In Ukrainian].

Tryus, Y., Herasymenko, I., Franchuk, V. (2013). Sistema elektronnoho navchannia v zakladi vyshchoi osvity na bazi MOODLE [E-learning system in a higher education establishment based on MOODLE]: metodychnyi posibnyk. Cherkasy. S. 220. [In Ukrainian].

Jennings, D., Surgenor, P., McMahon, T. (2013). Teoriya osvity / Konstruktyvizm ta sotsialnyi konstruktyvizm u klasi / UCD CTAG. Ucdoe. ie. N. p., Web. 6 May. 2016. URL: http://www.ucdoer.ie/index.php/Education_Theory/Constructivism_and_Social_Constructivism_in_the_Classroom (дата звернення: 10.01.2021). [in English].

Moodle Docs. About Moodle. *Philosophy*. URL: <https://docs.moodle.org/34/en/Philosophy> (дата звернення: 11.01.2021). [in English].

Дата надходження до редакції: 13.01.2021 р.

УДК 81'373.7(083.77):811.111/811.161.2

DOI: 10.37026/2520-6427-2021-105-1-87-91

Ольга САПРИКІНА,
старший викладач кафедри
суспільно-гуманітарної освіти
Рівненського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти,
магістр педагогіки вищої школи,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-9229-5760
e-mail: olya.rv@gmail.com

Мирослава МАЗУРОК,
методист кабінету
редакційно-видавничої діяльності
Рівненського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти,
магістр педагогіки вищої школи,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0001-5303-2661
e-mail: SlavkaMazurok@gmail.com

СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ

Анотація. Стаття присвячена порівняльному аналізу фразеологічних одиниць в українській та англійській мовах. Визначені спільні та відмінні се-

мантичні особливості та аналізуються ментальні характеристики зазначених етносів на прикладі фразеологізмів.

Доведено актуальність вивчення фразеологічних одиниць як важливого фактора поглиблення й розширення мовних та культурних контактів між народами. Окреслено коло перекладацьких труднощів, обумовлених відмінностями в образності, національно-культурній маркованості фразеологічних одиниць у зіставлюваних лінгвокультурних традиціях.

У публікації подається порівняльне вивчення семантичних груп фразеологізмів, зокрема тих, що відображають географічні та історичні умови розвитку народу. Крім того, аналізуються етноніми, зоосемічні та ботанічні елементи, англійські соматичні фразеологізми та фразеологізми з метеорологічним компонентом.

Загалом у публікації з'ясовано, що фразеологічний склад тієї чи іншої мови віддзеркалює культурну ідентичність, національний характер народу, його суспільну самосвідомість у цілому. Крім того, фразеологічні одиниці схарактеризовані як важливий матеріал для вивчення питань культурної самобутності того чи іншого народу, своєрідне дзеркало культури, що відображає спосіб життя людей, традиції, звичаї, систему їх цінностей.

Ключові слова: фразеологізм, фразеологічні одиниці, порівняльний аналіз, переклад, соціокультурний компонент.

SEMANTIC FEATURES OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN UKRAINIAN AND ENGLISH: COMPARATIVE ASPECT

Olya SAPRYKINA,

Senior lecturer of the Department
Social and Humanitarian Education
Rivne Regional Institute of
Postgraduate Pedagogical Education,
Master higher school pedagogy,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0002-9229-5760
e-mail: olya.rv@gmail.com

Myroslava MAZUROK,

Methodist of the Editorial and Publishing Office
Rivne Regional Institute of
Postgraduate Pedagogical Education,
Master higher school pedagogy,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0001-5303-2661
e-mail: SlavkaMazurok@gmail.com

Abstract. The article is devoted to the comparative analysis of phraseological units in Ukrainian and English. The mental characteristics of these ethnic groups of these languages are analyzed on the examples of phraseology.

The relevance of the study of phraseological units as an important factor in deepening and expanding interlingual and intercultural contacts between peoples is proved. The range of translation difficulties due to differences in imagery, national and cultural labeling of phraseological units in the compared linguistic and cultural traditions is determined.

The article presents a comparative study of semantic groups of phraseology, in particular those that reflect the geographical and historical conditions of people's development. Ethnonyms, zoosemic and botanical elements, English somatic phraseologies, phraseologies with meteorological component are analyzed.

The article investigates that the value pictures of the world of both English and Ukrainians contain common key concepts, which can be illustrated by the example of phraseological units of English and Ukrainian languages. However, each nation has its own unique value priorities, which have been formed historically and may be specific in comparison with other cultures. In general, it was found that the phraseological structure of a language

reflects the cultural identity, national character of the people, their social identity in general. In addition, phraseological units are a kind of mirror of culture, reflecting the social consciousness of people, lifestyle, traditions, customs, value system. That is why they are valuable material for studying the cultural identity of a particular language culture.

Key words: phraseology, phraseological units, comparative analysis, translation, sociocultural component.

Постановка проблеми. Фразеологічні одиниці у контексті тієї чи іншої культури є одними із найважливіших мовних засобів, що забезпечують виразність і красу мови. Саме у фразеологізмах знаходять відображення історія народу, своєрідність його культури і побуту, транслюються поведінкові настанови з покоління в покоління.

У науковому розумінні фразеологізми є високо інформативними одиницями мови, що цікаві не лише як засіб спілкування, а й як спосіб пізнання національного характеру народу, проникнення у систему його цінностей. Крім того, вивчення означених одиниць важливе для дослідження зв'язку історії, культури народу з його мовою та трансляції культурної інформації, що яскраво виявляється саме на фразеологічному рівні.

На сьогодні неабиякої актуальності набуло питання порівняльного вивчення системи фразеологічних одиниць різних мов. Це пояснюється розвитком міжкультурних контактів, вивченням універсальних і специфічних характеристик поведінки і спілкування різних народів, визначенням тих культурних цінностей, що є основою комунікативної діяльності. Науково-технічний прогрес, що охоплює нові сфери життя, міжнародне співробітництво в різних галузях призводять до небувалого розвитку контактів як між державами, так і між різномовними громадами людей. У зв'язку з цим питання відтворення комунікативної функції мови того чи іншого народу набуває особливої ваги, адже міжкультурна комунікація не може здійснюватися успішно без знання означених особливостей.

Зважаючи на зазначене вище, у запропонованій публікації спробуємо проаналізувати відмінності та схожості у баченні світу носіїв англійської та української мов за допомогою вивчення особливостей вживання фразеологічних одиниць, що, на нашу думку, найбільш повно передають специфіку національного характеру та є засобом спілкування для повноцінної передачі думок, висловлених на іншій мові.

Отже, **метою статті** є порівняльний аналіз фразеологічних одиниць в українській та англійській мовах та способи їх перекладу на українську мову в контексті соціокультурного компонента.

Мета публікації обумовлює **завдання** нашого дослідження, що полягають в узагальненні семантичних особливостей фразеологічних одиниць в обох мовах та виявленні специфіки їх перекладу на українську мову.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Незважаючи на суспільний прогрес і подальший розвиток культури та інших сфер людської діяльності, питання дослідження фразеологізмів не втрачає своєї актуальності та є об'єктом уваги багатьох досліджень. У працях сучасних лінгвістів фразеологізми є матеріалом для дослідження мови як продукту людської діяльності та засобу спілкування і передачі культури, досвіду та світобачення певної нації. Так, різні аспекти в галузі фразеології досліджували такі лінгвісти, як О. Селіванова, О. Левченко, Н. Бабич, С. Бевзенко, М. Олійник, В. Білоноженко, І. Гнатюк, Н. Пашковська, Л. Юрчук, Я. Головацький, М. Наконечний, В. Винник, А. Коваль, М. Коломієць, І. Олійник, М. Сидоренко, Г. Удовиченко, О. Юрченко, Л. Юрчук та ін. На сучасному етапі погляди лінгвістів на проблеми фразеології мають певні розбіжності, зокрема щодо класифікації фразеологічних одиниць. Крім того, недостатньо вивченими залишаються проблеми перекладу і компаративістики означених мовознавчих одиниць.

Виклад основного матеріалу дослідження. Отже, поняття «фразеологічна одиниця» трактується як одна із мовних універсалій, особливий знак мови, що характеризується своєю стійкістю (сталістю форми), метафоричністю, переносним значенням та експресивним поєднанням слів. У контексті нашого дослідження означену мовознавчу одиницю ми розглядаємо в аспекті соціокультурного компонента, національної культури та свідомості, що закріплені в її семантиці.

Володіння будь-якою мовою не може бути досконалим без вивчення такого розділу мовознавства як фразеологія, що зберігає закодовану інформацію,

завдяки якій можна сформувати портрет певної нації. Зіставляючи фразеологічні одиниці англійської та української мов, можна стверджувати, що за наявності певної і закономірної різниці у фразеології цих народів, є і багато спільних ознак, що вимагають відповідних знань від учасників комунікації.

У той час як в українській мові використовується термін «фразеологізм», за англійським закріпилася назва «ідіома» – *idiom*. Це усталені вирази, слова, які не можна перекласти окремо, оскільки початкове значення виразу може втратитися. В англійській мові ідіоми використовуються задля створення нових слів, адже словниковий запас англійської мови не є дуже великим. В українській мові використані ідіоми можна легко замінити синонімами, а загалом їх використання можна пояснити бажанням автора урізноманітнити мову та зробити висловлювання персонажів більш наближеними до типових розмовних.

Із точки зору порівняння досліджуваних одиниць, варто зазначити, що до складу англійських ідіом зазвичай входять прикметники та прислівники, тоді як до складу українських – іменники та дієслова. Крім того, цікавим видається порівняльне вивчення семантичних груп фразеологічних одиниць. Так, фразеологізми, що базуються на тих чи інших видах діяльності, природно відображають географічні та історичні умови розвитку народу. Адже Англія – острівна країна з м'яким вологим кліматом, що залежить від моря і морської професії, тож маринізми та фразеологізми, у яких використовується погодна лексика, займають у мові важливе місце. Прикладом, фразеологізм *indian summer* ніяк не відповідає подовженню *a summer of an Indian*, оскільки він означає або *бабине літо*, *золоту осінь*, або *розквіт*, *другу молодість*. Особливість фразеологізму полягає в тому, що він пояснюється іншими лексичними засобами, поза тими, що входять до його структури (Сога, 2017).

Етноніми у фразеології – теж складова географічного положення та історичних зв'язків країни. Розглянемо деякі з них: *to carry coals to Newcastle*, що в перекладі означає *возити вугілля в Ньюкасл* (центр вугільної промисловості в Англії), тобто *возити що-небудь туди, де цього і так достатньо*. В українській мові означений фразеологізм має відповідники *гриби (дрова) до лісу возити* або *ходити в монастир зі своїм уставом* (Гарапко, Зубрицька, 2017). Прикладами етнонімів є також вирази *when Greek meets Greek then comes the tug of war* (*наскочила коса на камінь, наскочив чорт на біса*), *when in Rome, do as the Romans do* (*із вовками жити – по вовчому вити*).

Зоосемічні та ботанічні елементи також певною мірою різняться. Розглянемо детальніше, які образи використовуються в англійських приказках: *hawk will not pick out hawk's eyes* (*собака собаці хвоста не відкусить, ворон ворону ока не виклює*); *when the cat's away the mice will play* (*кіт з хати – миші на стіл*); *proud as a peacock* (*тихатий як індик*); *a cat in gloves catches no mice* (*сидячи на печі, не стечеш калачі*); *every dog has his day* (*буде й на нашій вулиці свято*) (Береза, 2012). Англійський вислів *till the cows come home* передати українською мовою можна так: *коли рак свисне; як риби забалакають; як горобці занякають; як у курки зуби виростуть; як півень знесеться; як свиня на небо подивиться*. Етимологія означеної паремії пов'язана з періодом, коли побут англійця був зосереджений на

тваринництві. Нерідко корів відводили на пасовище, а їх повернення додому очікували лише наступного ранку, а іноді й через довший проміжок часу. Згодом даний вираз почав вживатися у переносному значенні. Порівнюючи означений фразеологізм в обох мовах, можна помітити збіг за значенням, проте різницю в образності: в англійській – корова, в українській – рак, риба, горобець, курка, півень, свиня. Крім того, можна помітити деякі відмінності і в семантичній спрямованості.

Порівнюючи англійські соматичні фразеологізми з українськими, спостерігаємо, що значна їх кількість має відповідники в українській мові, хоча далеко не всі: *what the heart thinks the tongue speaks* (що на душі, те й на язичі); *walls have ears* (і стіни мають вуха); *cold hands, warm heart* (холодні руки – гаряче (любляче) серце); *absence makes the heart grow fonder* (рідше бачиш – більше любиш); *a bird in the hand is worth two in the bush* (краще нині горобець, як узавтра голубець); *don't let the grass grow under your feet* (краще тепер, ніж у четвер) (Зіньченко, 2018).

Фразеологізми інших семантичних груп теж можуть мати як спільні особливості, так і відмінні у зв'язку з асоціаціями в кожній мові. Зокрема у групі фразеологізмів із метеорологічним компонентом зі словом *wind* (*how the wind blows or lies; in the teeth of the wind; in the eye of the wind; in the wind's eye; in the wind, off the wind; on the wind, on a wind; sail close to the wind*) більшість одиниць відображають особливості менталітету жителів морської острівної держави; в українській маємо такі відповідники: *знати, звідки вітер дус; проти течії; вітер в голові; вітер в кишенях; шукай вітру в полі; не кидай слів на вітер; наче вітром здуло; яким вітром принесло; хилитися від вітру* тощо (Сога, 2017).

Досить багато фразеологізмів в обох мовах виникли на основі певного історичного факту, наприклад, *baker's dozen* (чортова дюжина). Походження фразеологізму пов'язане зі старим англійським звичаєм, коли торговці хліба отримували від булочників тринадцять хлібин замість дванадцяти, і тринадцята хлібина зарховувалася на рахунок прибутку торговців. Ще один приклад, до якого входить ім'я та прізвище: *a Sally Lunn* (солодка булочка) – за ім'ям жінки-кондитера кінця XVIII ст. (Siefing, 2004).

Основа у порівняльних фразеологізмах англійської та української мов теж зазвичай не співпадає: *as black as a cinder* (чорний як смола, сажка); *sober as a judge* (тверезий як скельце); *fresh as a daisy* (свіжа як квіточка).

Власні імена у складі фразеологічних зворотів, прислів'їв та приказок, що характерні для української мови, мають мало відповідників у англійській мові. В українській мові вони рідко мають певний прототип, найчастіше вживаються для узагальненого позначення людини або для рими. Приміром, *good Jack makes a good Jill* (гарний їхав – гарну на віз взяв); *Rob Peter to pay Paul* (по вуха в боргах); *Jack of all trades is master of none* (за все братися – нічого не зробити); *all work and no play makes Jack a dull boy* (що занадто, то не здорово).

В англійській мові існує ряд фразеологічних одиниць, представлених у декількох варіантах. Так, вислів *при повному параді* в англійській мові має такі відповідники: *in full feather, in fine feather, in high feather*.

Варто зазначити, що в англійській літературі часто зустрічаються сполучення фразеологізмів, змінні ав-

торами для досягнення максимального ефекту. Приміром, фразеологізм-шекспіризм *a sad dog* (похмура людина); *a Peter Pan* (інфантильний чоловік) – за романом Дж. Баррі «Пітер Пен», головний персонаж якого не хоче дорослішати та вічно залишається юним (Spears, 2007). У результаті такого «фразеологічного новаторства» письменників виникають оригінальні словесні образи. Творча обробка фразеологізмів надає їм нового експресивного забарвлення, посилюючи виразність.

Особливу проблему викликає переклад фразеологізмів, адже більшість із них не можна перекласти дослівно. У багатьох випадках фразеологічні одиниці мають чітко виражене національне забарвлення, у зв'язку з чим зазвичай не мають абсолютних відповідників у іншій мові. Складність перекладу ідіом полягає в тому, що перекладач повинен уміти їх розпізнати і підшукати відповідний український варіант. Безперечно, найкращий спосіб перекладати фразеологізм – фразеологізмом. Це можливо тоді, коли англійська та українська мови запозичили фразеологічний зворот з інших мов, приміром, *strike while the iron is hot* (куй залізо, поки гаряче) (Зубрик, 2013, с. 317).

Загалом за способом перекладу на українську мову фразеологію можна умовно розділити на певні групи:

- фразеологізми, що мають повний аналог в українській мові, те саме стилістичне забарвлення, образну основу і внутрішню форму, наприклад, *a domino effect* (ефект доміно), *augean stable(s)* (авгієві стайні).

- фразеологізми, які частково не співпадають за образністю з українськими, тобто подібні за значенням, але відрізняються за внутрішньою формою: *to buy a pig in a poke* (купити kota в мішку), *it is raining cats and dogs* (лє як із відра);

- фразеологізми, при перекладі яких образ, що передається, повністю змінюється, адже в мові відсутні відповідні еквіваленти та аналогі: *a rainy day* (чорний день); *to come in handy* (щось може бути корисним); *to cut to the chase* (перейти до діла, перейти до суті);

- фразеологізми, які перекладаються нейтральною лексикою: *to change your tune* (змінювати свою позицію на рахунок чого-небудь); *chickens come home to roost* (пожнати плоди неправильних дій, помилок); *to come a cropper* (зробити помилку, що призведе до серйозних наслідків).

Отже, для передачі символічного значення фразеологізмів необхідне глибоке розуміння самотності мови. Естетична роль фразеологічних засобів визначається вмінням перекладача відібрати потрібний матеріал і ввести його безпосередньо в текст. Вибір того чи іншого виду перекладу залежить від особливостей фразеологічних одиниць, їх значення, яскравості і виразності. Оскільки фразеологічні одиниці широко використовуються в літературі всіх стилів, грамотний перекладач не повинен допускати неточностей у перекладі, адже без цього неможливо зрозуміти жарт, гру слів, а іноді й просто сенс усього висловлювання.

Висновки. Отже, фразеологізми є яскравими ілюстраціями ментальних особливостей їх носіїв, одним із найбагатших ресурсів інформації, культурним кодом носія мови та світобачення народу. Актуальність дослідження спричинена непинним розвитком міжкультурної комунікації, адже в означеному контексті виникає необхідність вільного володіння мовою, що передбачає не лише знання правил та лексики, а й розуміння культурних особливостей носіїв мови.

Фразеологічні одиниці мають велике смислове навантаження, їх вибір безпосередньо залежить від історичного та культурного минулого народу, мовної картини світу нації, символів, які може зрозуміти лише носій мови.

У запропонованому дослідженні фразеологізми аналізуються як самостійні мовні одиниці, що характеризуються відповідними диференційними ознаками. Фразеологічний аналіз систем української та англійської мов засвідчив наявність у них як схожих одиниць, так і національно-самобутніх, специфічних. У роботі доведено, що досконале володіння тією чи іншою мовою не можливе без знання фразеології. Якісний словниковий переклад фразеологічних одиниць залежить від співвідношень між одиницями іноземної мови та мови, що перекладається.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у детальному дослідженні механізмів творення та перекладу фразеологізмів української та англійської мов у різних типах текстів та усному мовленні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Сога, Л. (2017). Особливості вживання фразеологічних виразів іноземної мови. *Психолінгвістика*. Вип. 21 (2). С. 109.
- Гаранко, В., Зубрицька, О. (2017). Фразеологізми в англійській мові. *Науковий вісник Мукачівського державного університету: журнал наукових праць*. №23 (18).
- Берега, Т. (2012). Сучасний англо-український словник живої мови. Львів: Априорі. 400 с.
- Зінченко, Г. (2018). Англійські прислів'я та їхні українські відповідники. Київ: Арії. 112 с.
- Siefring, J. (2004). Oxford Dictionary of Idioms. *Judith Siefring*. Oxford: Oxford University Press. 340 p.
- Spears, R. (2007). McGraw-Hill's Essential American Idioms Dictionary. New York: The McGraw-Hill Companies, Inc. 276 p.
- Зубрик, А. (2013). Особливості та труднощі перекладу англійських фразеологізмів. *Наукові записки. Серія "Філологічна"*. Острог: Видавництво Націо-

нального університету "Острозька академія". Вип. 36. С. 317.

Ужченко, В., Ужченко, Д. (2007). Фразеологія сучасної української мови: навчальний посібник. Київ: Знання. 497 с.

REFERENCES

- Soha, L. (2017). Osoblyvosti vzhivannia frazeolohichnykh vyraziv inozemnoi movy [Features of the use of phraseological expressions of a foreign language]. *Psykhoholinhvistyka*. Vyp. 21 (2). S. 109. [in Ukrainian].
- Harapko, V., Zubrytska, O. (2017). Frazeolohizmy v anhliiskii movi [Phraseologisms in English]. *Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnogo universytetu: zhurnal naukovykh prats*. №23 (18). [in Ukrainian].
- Bereza, T. (2012). Suchasnyi anhlo-ukrainskyi slovnyk zhyvoi movy [Modern English-Ukrainian dictionary of living language]. Lviv: Apriori. 400 s. [in Ukrainian].
- Zinchenko, H. (2018). Anhliiski pryslivia ta yikhni ukrainski vidpovidnyky [English proverbs and their Ukrainian equivalents]. Kyiv: Arii. 112 s. [in Ukrainian].
- Siefring, J. (2004). Oxford Dictionary of Idioms. *Judith Siefring*. Oxford: Oxford University Press. 340 p. [in English].
- Spears, R. (2007). McGraw-Hills Essential American Idioms Dictionary. New-York: The McGraw-Hill Companies, Inc. 276 p. [in English].
- Zubryk, A. (2013). Osoblyvosti ta trudnoshchi perekladu anhliiskykh frazeolohizmiv [Features and difficulties of translation of English phraseology]. *Naukovi zapysky. Seriya "Filolohichna"*. Ostroh: Vydavnytstvo Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Vyp. 36. S. 317. [in Ukrainian].
- Uzhchenko, V., Uzhchenko, D. (2007). Frazeolohiia suchasnoi ukrainskoi movy [Phraseology of the modern Ukrainian language]: navchalnyi posibnyk. Kyiv: Znannia. 497 s. [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції: 27.11.2020 р.

УДК 82.908:371.134:[811.161.2+821.161.2]

DOI: 10.37026/2520-6427-2021-105-1-91-96

Лілія ОВДІЙЧУК,

кандидат педагогічних наук, доцент,
докторант кафедри української
і зарубіжної літератури та методик викладання
Університету Григорія Сковороди у Переяславі,
м. Переяслав, Україна
ORCID: 0000-0002-0268-5969
e-mail: lilia_regi@ukr.net

ЛІТЕРАТУРНЕ КРАЄЗНАВСТВО У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ: ІНТЕГРАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Анотація. У статті йдеться про літературне краєзнавство як складову історико-літературних дисциплін. Дослідниця розкриває особливості інтеграційного вивчення літературного краєзнавства у процесі підготовки майбутніх учителів української мови і літератури, визначає принципи, методи та

засоби інтеграції у процесі вивчення авторського курсу «Літературне краєзнавство».

У статті репрезентовано авторські літературно-краєзнавчі дослідження: післямови та передмови до перевидань раритетних книг, статті про творчість рівненських письменників за персоналіями.